

Könnunarviðræður um sameiningu Dalabyggðar og Húnaþings vestra

Kynning á íbúafundum
8. og 9. apríl 2025

Verkefnisstjórn

Sveitarstjórnir Dalabyggðar og Húnaþings vestra hafa skipað verkefnisstjórn til að leiða óformlegar viðræður um sameiningu sveitarfélaganna og vinna mat á því hvort fýsilegt er að hefja formlegar viðræður um sameiningu skv. 119. gr. sveitarstjórnarlaga sem lyki með íbúakosningu

Gert er ráð fyrir að verkefnisstjórnin fundi 5 sinnum á verkefnistímanum og að haldnir verði samráðsfundir með íbúum í hvoru sveitarfélagi fyrir sig dagana 8. og 9. apríl 2025.

Verkefnisstjórnin stefnir á að niðurstaða vinnunnar liggi fyrir í maí 2025.

Samið hefur verið við KPMG ehf. um verkefnisstjórn og ráðgjöf við verkefnisstjórnina. Í því felst meðal annars aðstoð við gagnaöflun, greiningu gagna og skipulagning samráðsfunda.

Verkefnisstjórn:

Frá Húnaþingi vestra

- Magnús Magnússon, formaður
- Magnús Vignir Eðvaldsson
- Unnur Valborg Hilmarsdóttir, sveitarstjóri

Frá Dalabyggð

- Ingibjörg Þóranna Steinudóttir
- Skúli Hreinn Guðbjörnsson
- Björn Bjarki Þorsteinsson, sveitarstjóri

Hvers vegna sameiningarviðræður?

Stefna stjórnvalda

Stefna stjórnvalda er að stuðla að aukinni sjálfbærni sveitarfélaga. Í því skyni er stefnt að því að ekkert sveitarfélag verði undir 1000 íbúum. Sveitarfélögum undir því marki eftir sveitarstjórnarkosningar 2026 er gert að hefja viðræður um sameiningu eða skila álitum þar sem gerð er grein fyrir getu sveitarfélagsins til að sinna lögbundnum verkefnum og tækifærum sem felast í sameiningu við önnur sveitarfélög.

Vaxandi kröfur til sveitarfélaga

Lagakröfur varðandi skyldur sveitarfélaga eru alltaf að aukast, bæði varðandi verkefni og þær formkröfur sem gerðar eru í stjórnsýslu. Dæmi um slíkar kröfur eru kröfur varðandi sorphirðu og brunavarnir. Jafnframt eru vaxandi kröfur um upplýsingagjöf, málsmeðferð, skjalavistun og ábyrgð fjármálastjórn.

Aukin áhersla á sjálfbærni

Vaxandi áhersla er á að sveitarfélög séu sjálfbær í fjárhagslegu, félagslegu og umhverfislegu tilliti. Stærri sveitarfélög eru líklegri til að geta veitt nauðsynlega þjónustu og staðið undir kostnaði við veitingu hennar en minni sveitarfélög.

Kröfur íbúa til þjónustu

Íbúar hafa betra aðgengi að upplýsingum en áður, þekkja betur rétt sinn og gera meiri kröfur. Þeir bera þjónustu síns sveitarfélags saman við þjónustu annarra sveitarfélaga og vilja sambærilega þjónustu ef hún er betri.

Sameiginlegir hagsmunir

Sameiginlegir hagsmunir og góð reynsla af samstarfi sveitarfélaga í byggðasamlögum og öðrum samstarfsverkefnum leiðir oft til þess að sveitarstjórnarfolk skoðar sameiningu. Samstarfsverkefnum fylgir oft kostnaður og það hallar á lýðræðið þegar ákvörðunarvald er fært til byggðasamlags eða annars sveitarfélags.

Erfitt að manna hlutverk

Minnkandi áhugi á sveitarstjórnarmálum og þátttöku í nefndarstörfum gerir sveitarstjórnnum minni sveitarfélaga erfitt fyrir að manna nefndir og hlutverk fulltrúa sveitarfélagsins í samstarfsnefndum og stjórnunum félaga. Stærri sveitarfélög geta boðið sveitarstjórnarfólki upp á betri starfsaðstæður en minni sveitarfélög.

Ferli sameiningarviðræðna

Könnunarviðræður

Janúar – apríl 2025

Verkefnisstjórn metur hvort ástæða sé til að taka upp formlegar viðræður á milli sveitarfélaganna

Ákvörðun um viðræður

Mái 2025

Sveitarstjórnir ákveða að taka upp formlegar viðræður og skipa samstarfsnefnd um sameiningu.

Tillöguggerð og álit

Mái 2025 – nóvember 2025

Samstarfsnefnd vinnur að álit og undirbúningi atkvæðagreiðslu. Stöðumat og greining á fjárhag sveitarfélaganna. Samráð er haft við íbúa, starfsfólk og hagaðila eftir þörfum.

Kynning

Nóvember 2025

Samstarfsnefnd kynnir álit sitt á áhrifum sameiningar og framtíðarsýn fyrir sameinað sveitarfélag fyrir íbúum.

Sameiningarkosning

Desember 2025

Íbúar kjósa um sameiningartillögu. Einfaldur meirihluti þeirra sem greiða atkvæði ræður niðurstöðunni, sem er bindandi.

Undirbúningur

Desember 2025 – maí 2026

Ef sameiningin er samþykkt er skipuð undirbúningsstjórn sem vinnur að undirbúningi gildistöku og innleiðingu.

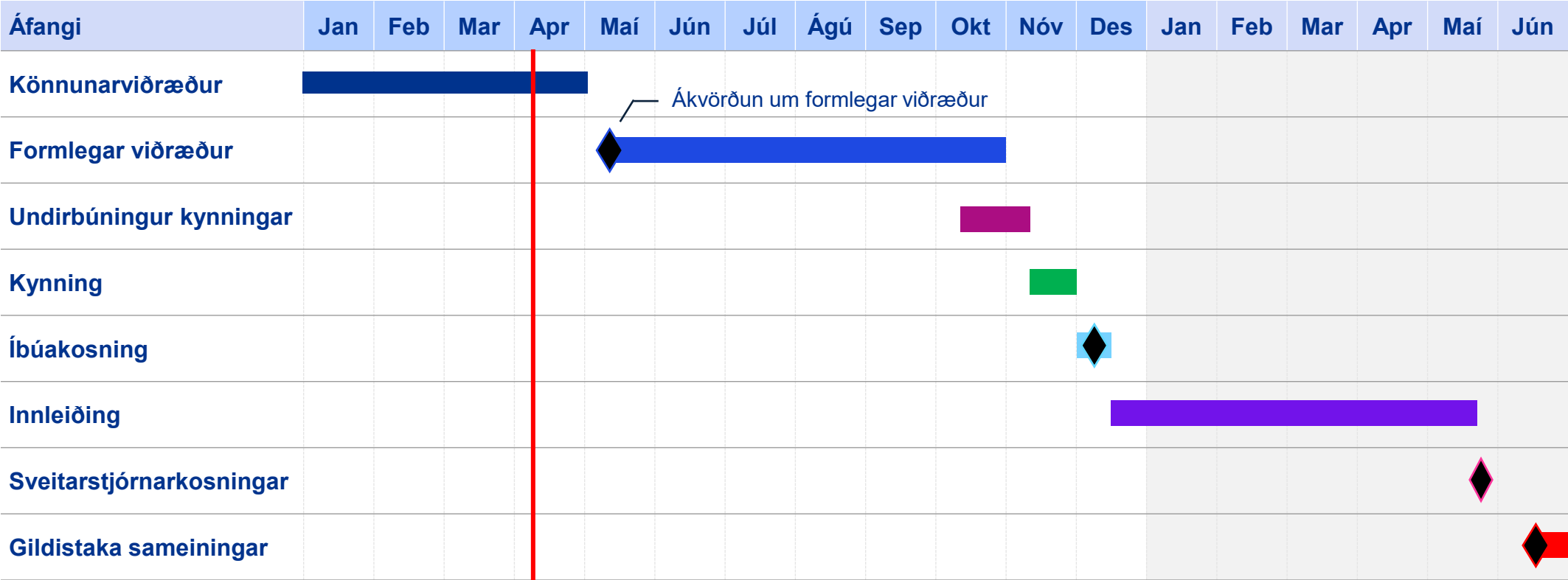
Gildistaka

Júní 2026

Sameining tekur gildi þegar ný sveitarstjórn tekur við stjórn sveitarfélagsins, 15 dögum eftir sveitarstjórnarkosningar.

Tímalína

Gert er ráð fyrir að viðræðurnar taki fimm til sex mánuði og að kosið verði um sameiningartillögu í desember. Verði sameiningin samþykkt er skipuð undirbúningsstjórn sem hefur um fimm mánuði til að undirbúa gildistöku nýs sveitarfélags. Fyrsta sveitarstjórn sameinaðs sveitarfélags yrði kosin í maí 2026 og tæki til starfa í júní 2026.

Þjónusta Dalabyggðar

Fræðslumál og frístundir

Auðarskóli

- Leikskóli
- Grunnskóli
- Tónlistarskóli
- Mötuneyti

Laugar í Sælingsdal

- Sundlaug
- Íþróttahús

Íþróttamiðstöð í Búðardal
- í byggingu

Félagsþjónusta

Félagsleg liðveisla

Félagsleg ráðgjöf

Fjárhagsaðstoð

Heimaþjónusta

Félagslegar leiguíbúðir

Móttaka nýbúa

Málefni fatlaðs fólks

Barnavernd (tímabundið)

Menningarmál

Byggðasafn Dalamanna

Héraðsbókasafn Dalasýslu

Héraðsskjalasafn Dalasýslu

Listasafn Dalasýslu

Félagsheimili:

- Árblik í Miðdölum
- Dalabúð, Búðardal
- Vínlandssetrið Leifsbúð
- Tjarnarlundur í Saurbæ

Stjórnsýsla og rekstur

Skrifstofa/stjórnsýsla

- Yfirstjórn
- Fjármál og skjalamál
- Skipulagsmál
- Byggingarmál (samstarf)

Áhaldahús

- Úrgangsmál
- Snjómokstur

Brunavarnir (samstarf)

Tjaldsvæði

Nýsköpunar- og frumkvöðlasetur
Hafnir

- Smábátahöfnin í Búðardal
- Skarðsstöð á Skarðsströnd

Þjónusta Húnaþings vestra

Fræðslumál og frístundir

Grunnskóli Húnaþings vestra
Leikskólinn Ásgarður
Tónlistarskóli Húnaþings vestra
Námsverið á Hvammstanga
Skólabúðirnar Reykjaskóla
Dreifnám FNV
Íþróttamiðstöðin á Hvammstanga

- Sundlaug
- Íþróttahús
- Líkamsrækt

Kirkjuhvammsvöllur

Félagsþjónusta

Félagsleg liðveisla
Félagsleg ráðgjöf
Fjárhagsaðstoð
Heimaþjónusta
Félagslegar leiguíbúðir
Móttaka nýbúa

Menningarmál og atvinnumál

Héraðsskjalasafn Vestur-
Húnavatnssýslu
Bókasafn Húnaþings vestra
Félagsheimilið Hvammstanga
Byggðasafn Húnavetninga og
Strandamanna
Selasetur Íslands
Tæknismiðja (FabLab)
Tjaldsvæði

Stjórnsýsla og rekstur

Skrifstofa/stjórnsýsla

- Yfirstjórn
- Fjármál og skjalamál
- Skipulagsmál
- Byggingarmál

Áhaldahús

- Þjónustumiðstöð
- Hitaveita
- Vatnsveita
- Fráveita
- Hvammstangahöfn

Brunavarnir Húnaþings vestra

Þjónustusamningar sveitarfélaganna

Bæði Dalabyggð og Húnaþing vestra hafa gert samninga við önnur sveitarfélög um að þau sjái um ákveðna þjónustu við íbúa þeirra, sem sveitarfélögunum ber að veita. Með samningnum framselja sveitarfélögin vald til töku ákvarðana til sveitarstjórnar þess sveitarfélags sem veitir viðkomandi þjónustu.

Samningarnir ná til eftirtalinna verkefna:

Dalabyggð:

- a) Samningur um við Strandabyggð um þjónustu byggingarfulltrúa.

Húnaþing vestra:

- a) Samningur við Skagafjörð um rekstur barnaverndarþjónustu á Mið-Norðurlandi
- b) Samningur við Skagafjörð um rekstur þjónustusvæðis um þjónustu við fatlað fólk.

Samstarfsverkefni

Ekki er mikil hefð fyrir samstarfi á milli sveitarfélaganna enda tilheyra sveitarfélögin hvort sínum landshlutanum. Sveitarfélögin eru aðilar að eftirfarandi samstarfsverkefnum, auk aðildar að Sambandi íslenskra sveitarfélaga

Dalabyggð

- Samtök sveitarfélaga á Vesturlandi (SSV)
- Umdæmisráð barnaverndar
- Almennavarnanefnd Vesturlands
- Heilbrigðisnefnd Vesturlands
- Breiðafjarðarnefnd
- Byggðasamlag um Brunavarnir Dalabyggðar, Reykhólahrepps og Strandabyggðar
- Sorpurðun Vesturlands hf.
- Svæðisskipulagsnefnd Dalabyggðar, Reykhólahrepps og Strandabyggðar
- Byggingarfulltrúi Árneshrepps, Dalabyggðar, Strandabyggðar, Kaldrananeshrepps og Reykhólahrepps (Strandabyggð er leiðandi sveitarfélag)

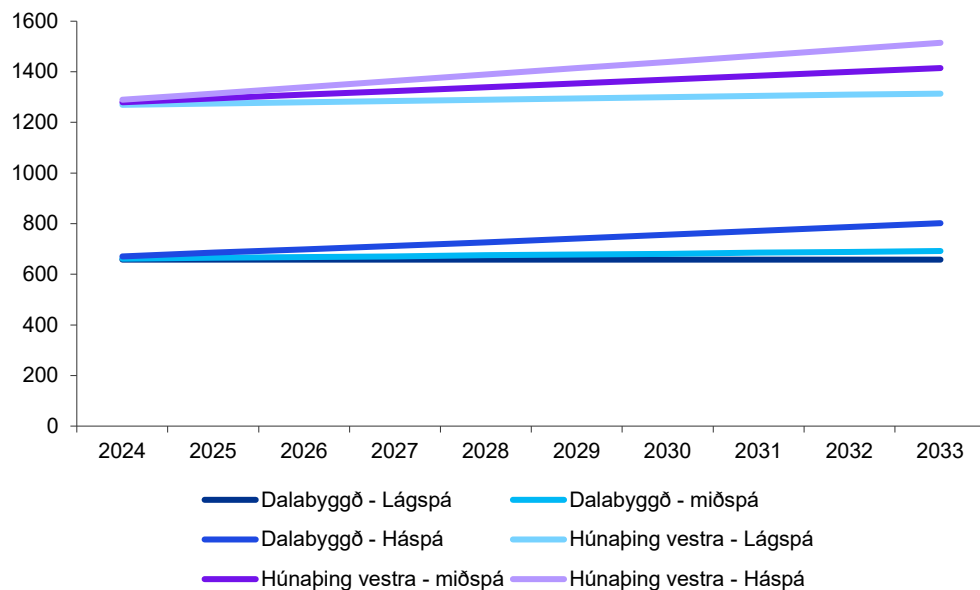
Húnaþing vestra

- Samtök sveitarfélaga á Norðurlandi vestra (SSNV)
- Samningur við um rekstur barnaverndarþjónustu á Mið-Norðurlandi (Skagafjörður er leiðandi sveitarfélag)
- Umdæmisráð barnaverndar
- Almennavarnanefnd Húnavatnssýslna
- Heilbrigðisnefnd Norðurlands vestra
- Samningur við um rekstur þjónustusvæðis um þjónustu við fatlað fólk (Skagafjörður er leiðandi sveitarfélag)
- Byggðasafn Húnavetninga og Strandamanna (Húnaþing vestra er leiðandi sveitarfélag)

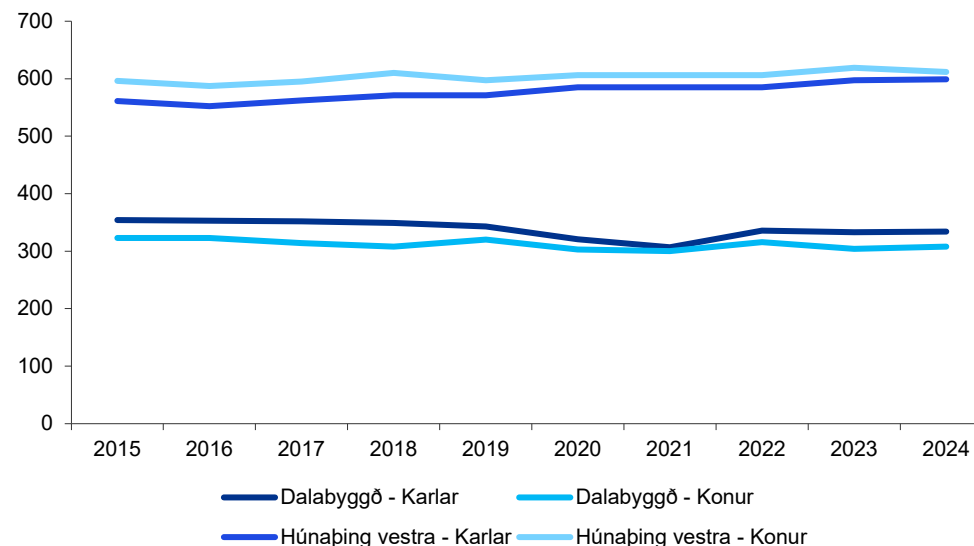
Mannfjöldaspá sveitarfélaganna

Í mannfjöldaspám sveitarfélaganna í gildandi húsnæðisáætlun er gert ráð fyrir að íbúum á svæðinu fjölgi fram til ársins 2033. Í lágspá Dalabyggðar er gert ráð fyrir að íbúafjöldi standi í stað en Húnaþing vestra gerir ráð fyrir að íbúum fjölgi um 5 á ári. Í háspá er gert ráð fyrir að íbúum fjölgi um 25 á ári í Húnaþingi vestra og um 15 í Dalabyggð að meðaltali. Samanlagt er gert ráð fyrir að íbúum fjölgi um 5-40 að meðaltali á ári á tímabilinu.

Mannfjöldaspá samkvæmt húsnæðisáætlunum

Kynjaskipting 2015-2024

Heimild: Húsnæðisáætlanir sveitarfélaganna fyrir 2024

Atvinnuvegir

Dalabyggð (úr valkostagreiningu)

- Dalabyggð er búsældarlegt landbúnaðarhérað.
- Landbúnaður og matvælaframleiðsla eru stærstu atvinnuvegirnir og þá heilbrigðis- og fræðslustarfsemi.
- Dalabyggð liggur að Breiðafirði og nýtur hins einstaka umhverfis og lífríkis fjarðarins.
- Dýrmætar og vel þekktar laxveiðiar eru í Dalabyggð.
- Víða má finna lághitasvæði, hverir og laugar og má þar t.d. nefna Sælingsdal. Þá eru mörg sérstæð náttúrufyrirbæri sem draga að sér gesti.
- Vaxandi ferðaþjónusta hefur skapað ný störf sem hafa að hluta komið í stað starfa sem hafa tapast.

Húnaþing vestra (úr húsnæðisáætlun)

- Helstu atvinnuvegir í sveitarfélaginu er landbúnaður og þjónusta. Gjöfular laxveiðiar eru í sveitarfélaginu.
- Ferðaþjónusta hefur vaxið síðustu árin með margvíslegum afleiddum störfum sem skapar fjölbreyttara atvinnulíf og laðar að fleira fólki.
- Fjöldi lítilla fyrirtækja í þjónustu og iðnaði er hlutfallslega mikill miðað við íbúafjölda
- Fáir vinnustaðir telja fleiri en 20 manns ef sveitarfélagið sjálft er undanskilið.
- Á Hvammstanga er m.a. sláturhús, verslun, ýmiskonar iðnaður, heilsugæslustöð, hjúkrunarheimili og síðast en ekki síst er Fæðingarorlofssjóður staðsettur á Hvammstanga.
- Mikið er af sjálfstætt starfandi verktökum í sveitarfélaginu enda ýmiskonar þjónusta stór þáttur í atvinnustarfsemi á svæðinu.

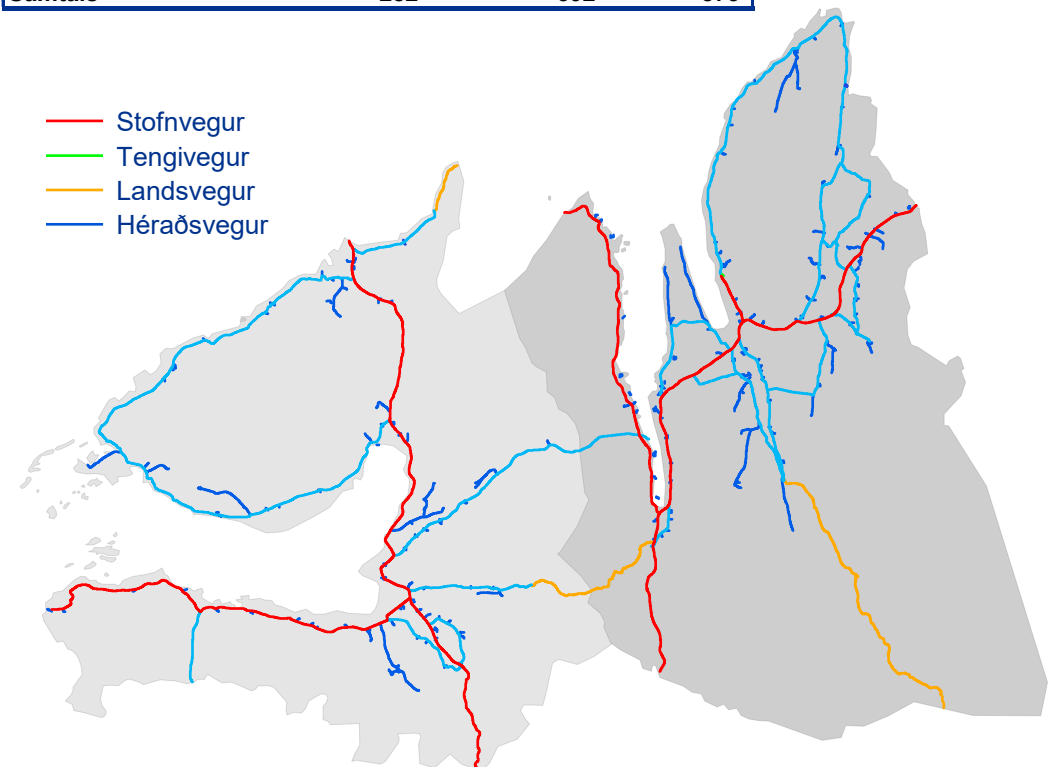
Vegasamgöngur

Bæði Dalabyggð og Húnaþing vestra eru landmikil og dreifbýl sveitarfélög. Þjóðvegur nr. 1 liggur um Húnaþing vestra og vegtengingar við Vestfirði liggja um sveitarfélögin tvö. Samtals eru um 874 km héraðsvega, landsvega, tengivega og stofnvega í sveitarfélögunum tveimur. Þar af eru um 32% með bundnu slitlagi, eða 282 km.

Ástand vega er víða bágborðið og mikilvægt að úr því verði bætt, m.a. til þess að styrkja svæðið sem eitt atvinnusvæði.

Lengd vegakerfis eftir vegaflokkum			
Vegflokkur	Dalabyggð	Húnaþing vestra	Samtals
Héraðsvegir	85 km	99 km	184 km
Landsvegir	16 km	52 km	69 km
Stofnvegir	129 km	125 km	254 km
Tengivegir	169 km	198 km	367 km
Samtals	399 km	475 km	874 km

Yfirborð vega			
Sveitarfélag	bundið slitlag	malarvegur	Samtals
Dalabyggð	135	264	398
Húnaþing vestra	147	328	475
Samtals	282	592	873

Almennt um fjármál sveitarfélaga

Fjárhagsleg viðmið í lögum og reglugerðum:

Jafnvægisregla

„Samanlögð heildarútgjöld til rekstrar vegna A- og B-hluta í reikningsskilum séu á hverju þriggja ára tímabili ekki hærri en sem nemur samanlögðum reglulegum tekjum.“

Skuldaregla

„Heildarskuldir og skuldbindingar A- og B-hluta í reikningsskilum séu ekki hærri en nemur 150% af reglulegum tekjum.“

Fjármál sveitarfélagsins skiptast í A- og B-hluta

- **A-hluti:** starfsemi sem að hluta eða öllu leyti er fjármögnuð með skatttekjum.
- **B-hluti:** fyrirtæki sem eru í eigu sveitarfélagsins og eru rekin sem sjálfstæðar einingar.

Meginregla um ábyrga fjármálastjórnun

Samkvæmt 64. gr. sveitarstjórnarlaga ber sveitarstjórn að sjá til þess að rekstri, fjárfestingum og ráðstöfun eigna og sjóða sé þannig hagað á hverjum tíma að sveitarfélagið muni til framtíðar geta sinnt skyldubundnum verkefnum sínum.

Rekstur sveitarfélaganna skv. ársreikningum 2023

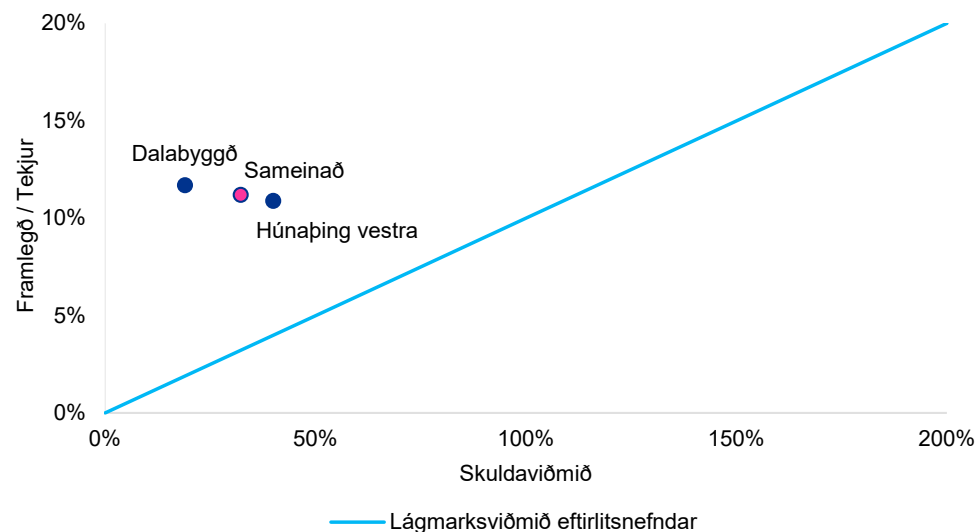
Skuldaviðmiðið beggja sveitarfélaga er lágt og bæði stóðust jafnvægisreglu árið 2023. Skuldir á íbúa eru 18% hærri í Húnaþingi vestra og tekjur á íbúa um 17% lægri.

Ýmsar stærðir úr rekstri Dalabyggðar og Húnaþings vestra			
Lykiltölur 2023	Dalabyggð	Húnaþing vestra	Sameinað
Íbúar skv. ársreikningum ¹	665	1.212	1.877
Rekstarniðurstaða A- og B-hluta	106.674	77.589	184.263
Rekstarniðurstaða á íbúa	160	64	99
Tekjur á íbúa	2.215	1.859	1.985
Veltufé frá rekstri / tekjur	2%	9%	7%
Veltufjárhlutfall	111%	159%	140%
Skuldahlutfall	47%	68%	60%
Skuldir á íbúa (p.kr.)	1.039	1.272	1.189
Skuldaviðmið skv. reglugerð	19%	40%	32%
Jafnvægisregla 2023	117.769	16.044	133.813
Jafnvægisregla á íbúa 2023	177	13	71
Eiginfjárhlutfall	60%	53%	55%
Framlegð / tekjur	12%	11%	11%
Starfsmenn í árslok	72	132	204
Stöðugildi	56	84	140
¹ Í ársreikningi Dalabyggðar er miðað við íbúafjölda 1. desember 2023 en í ársreikningi Húnaþings vestra er miðað við 1. janúar 2024.			

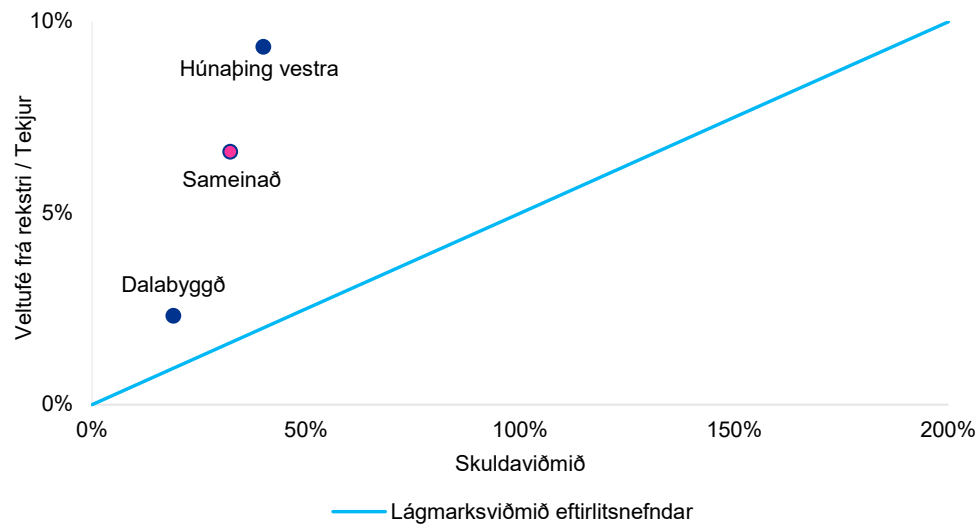
Framlegð og veltufé frá rekstri

Skuldastaða beggja sveitarfélaga er vel innan viðmiðunarmarka. Skuldaviðmið Dalabyggðar er 19% og skuldaviðmið Húnaþings vestra er 40%. Sveitarfélögin standast bæði viðmið um framlegð og veltufé frá rekstri sem hlutfall af tekjum.

Skuldaviðmið og framlegð sem hlutfall af tekjum
Samkvæmt ársreikningum 2023

Skuldaviðmið og veltufé frá rekstri sem hlutfall af tekjum
Samkvæmt ársreikningum 2023

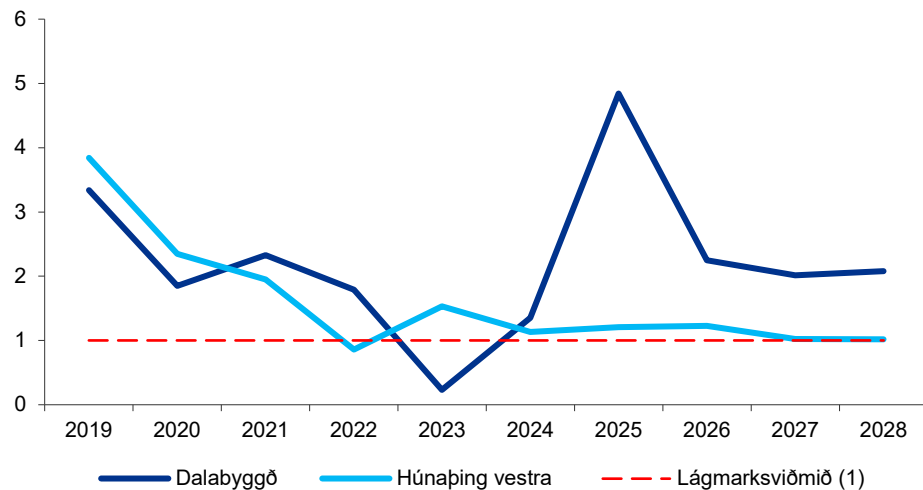
Veltufé/afborganir og rekstrarniðurstaða

Sveitarfélögin voru bæði undir viðmiðum um jákvæða rekstrarniðurstöðu árið 2022.

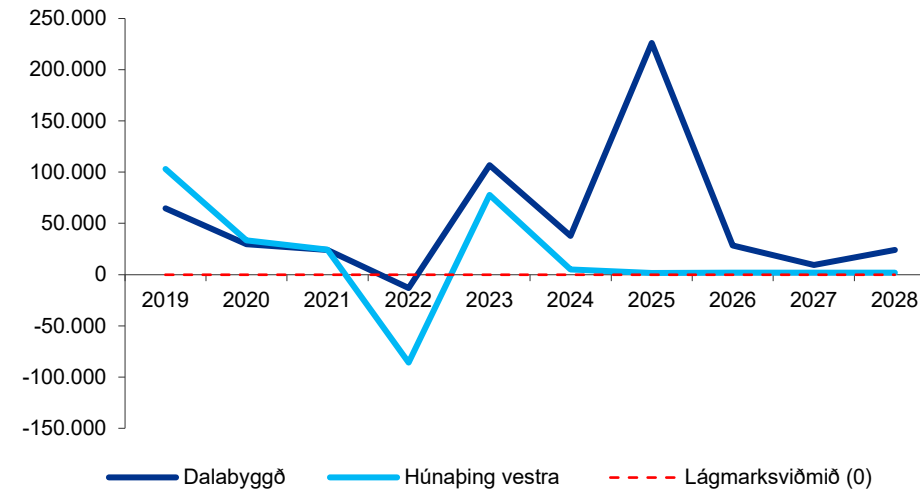
Húnaþing vestra var undir viðmiði um veltufé/afborganir lána og skuldbindinga árið 2022 og Dalabyggð var undir viðmiðinu árið 2023 skv. ársreikningum.

Bæði sveitarfélög verða yfir viðmiðunum árið 2024 skv. útkomuspám og gera ráð fyrir að svo verði áfram næstu ár í áætlunum.

Veltufé / Afborganir lána og skuldbindinga 2019-2028

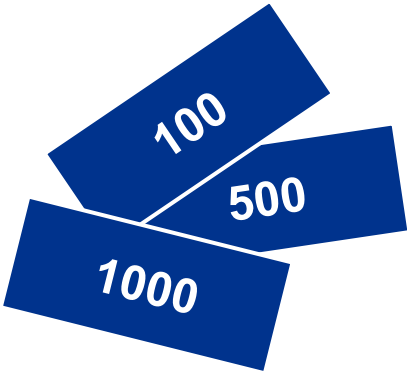

Rekstrarniðurstaða 2019-2028

Skattar og gjöld 2024

- Útsvar er hið sama í báðum sveitarfélögum.
- Fasteignaskattur á íbúðarhúsnæði er 0,025 prósentustigum hærri í Dalabyggð.
- Skattur á atvinnuhúsnæði er 0,18 prósentustigum hærri í Dalabyggð en í Húnaþingi vestra.
- „Sameinað“ sýnir það álagningarhlutfall fasteignaskatts sem þarf til að ná sömu tekjum í sameinuðu sveitarfélagi.

Gjaldskrá	Dalabyggð	Húnaþing vestra
Útsvar (%)	14,97%	14,97%
Fasteignaskattur A (íbúðarhúsnæði) ¹	0,500%	0,475%
Fasteignaskattur B (opinberar byggingar) ¹	1,320%	1,320%
Fasteignaskattur C (atvinnuhúsnæði) ¹	1,500%	1,320%
Lóðarleiga íbúðarlóðir	1,7% ¹	kr. 10,97 á m ²
Lóðarleiga atvinnulóðir	2% ¹	kr. 10,97 á m ²
Lóðarleiga ræktað land (kr. á m ²)	kr. 0,55	kr. 1,53
Fráveitugjald ¹	0,19%	0,21%
Gjald fyrir tæmingu rotþróa (0-2.000 l)	kr. 11.297	kr. 18.240
Vatnsgjald ¹	0,28% ²	0,27%
Sorpgjald	kr. 96.000	kr. 100.000
Sorpgjald dreifbýli	kr. 112.000	kr. 100.000
Leikskólagjald 8 tíma vistun (með fæði)	kr. 30.482	kr. 43.718

¹ Reiknast sem hlutfall af fasteignarmati eignar

² Hámarksvatnsgjald er kr. 66.598

Samanburður fasteignagjalda

Samanburður álagningar á jafn verðmætar eignir skv. fasteignamati leiðir í ljós að:

- Lóðarleiga er lægri í Húnaþingi vestra en í Dalabyggð.
- Gjöld fyrir sorphirðu í þéttbýli í sveitarfélögunum eru svipuð en hærri í dreifbýli í Dalabyggð.
- Hámark er á vatnsgjaldi í Dalabyggð en ekki í Húnaþingi vestra. Vatnsgjaldið er því hærri í Húnaþingi vestra.
- Gjald fyrir förgun dýrahæja telst til fasteignagjalda í Dalabyggð en þjónustan er ekki í boði í Húnaþingi vestra.

Þéttbýli	Forsendur ¹	Dalabyggð	Húnaþing vestra	Mismunur
Íbúðarhús	52.650.000	263.250	250.088	-13.163
Lóðarleiga	4.840.000	82.280	8.535	-73.745
Sorphirða og förgun	Á heimili	96.000	100.000	4.000
Vatnsgjald ²	52.650.000	66.598	142.155	75.557
Fráveitugjald	52.650.000	100.035	110.565	10.530
Álagning alls		608.163	611.342	3.179

¹ Miðað er við fasteigarmat nema annað sé tekið fram

² Í Dalabyggð er hámarksgjald fyrir vatn kr. 66.598.

Dreifbýli	Forsendur	Dalabyggð	Húnaþing vestra	Mismunur
Íbúðarhús	31.200.000	156.000	148.200	-7.800
Útihús	42.906.000	214.530	203.804	-10.727
Jörð	3.112.000	15.560	14.782	-778
Sorphirða og förgun	Á heimili	112.000	100.000	-12.000
Förgun dýrahæja ²	41-80 ærgildi	89.398		-89.398
Rotþróargjald	3000-4.000 l	16.136	22.470	6.334
Álagning alls		603.624	489.256	-114.369

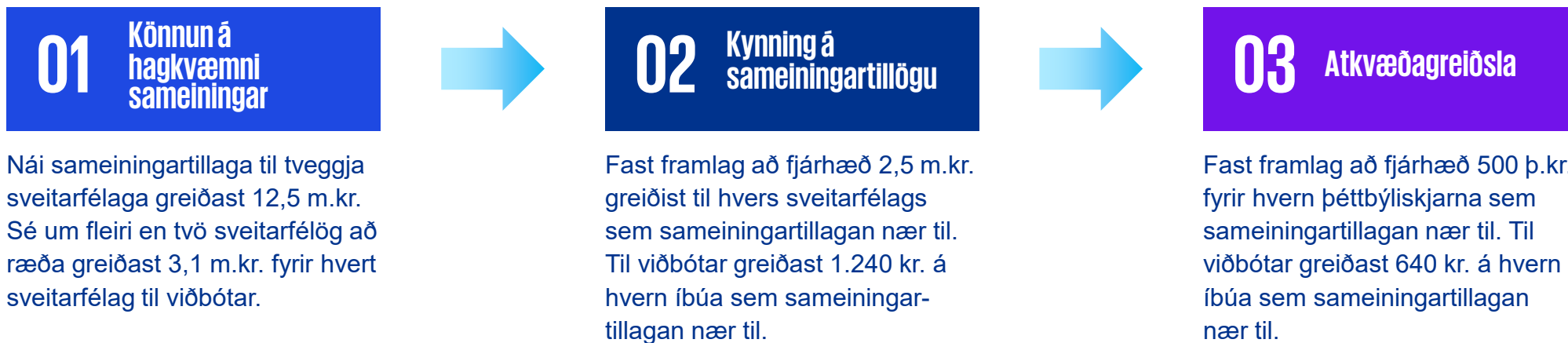
¹ Miðað er við fasteigarmat nema annað sé tekið fram

² Húnaþing vestra sinnir ekki förgun dýrahæja og rukkar því ekki fyrir þá þjónustu.

Framlög Jöfnunarsjóðs vegna viðræðna

Úthlutun framlaga vegna kostnaðar sem hlýst af vinnu vegna könnunar á hagkvæmni sameiningar, kynningar á sameiningartillögu og framkvæmd atkvæðagreiðslu samkvæmt a-lið 1. gr. reglna nr. 782/2020 um fjárhagslega aðstoð Jöfnunarsjóðssveitarfélaga.

Við mat á því hvað telst vera eðlilegur kostnaður við vinnu vegna undirbúnings sameiningar er tekið mið af eftirfarandi viðmiðunarfjárhæðum:

Jöfnunarsjóður sveitarfélaga hefur samþykkt að greiða kostnað við óformlegra viðræður sveitarfélaganna.

Sameiningarframlög miðað við ársreikninga 2023

Ef sveitarfélögin sameinast greiðir Jöfnunarsjóður sveitarfélaga framlög til viðbótar við þau framlög sem sveitarfélögin njóta í dag vegna sameiningarinnar.

Samkvæmt áætlun Jöfnunarsjóðs sem miðast við stöðu sveitarfélaganna í ársreikningum ársins 2023 væri um að ræða um 341 m.kr.

Framlög eru reiknuð út frá ársreikningi sveitarfélaganna árið fyrir sameiningu og yrðu greidd út á sjö ára tímabili samkvæmt nánara samkomulagi við Jöfnunarsjóð.

Framlag	Skýring	Dalabyggð	Húnaþing vestra	Samtals
Fast framlag	Til að standa straum af kostnaði við sameininguna sjálfa.	100 m.kr.	100 m.kr.	200 m.kr.
Skuldajöfnunarframlag	Til að jafna skuldastöðu sveitarfélaganna, greiða niður skuldir eða draga úr lántöku.	18 m.kr.	13 m.kr.	31 m.kr.
Byggðaframlag	Vegna neikvæðrar íbúðapróunar síðustu fimm ár frá sameiningarári.	81 m.kr.	29 m.kr.	110 m.kr.
Samtals		199 m.kr.	142 m.kr.	341 m.kr.

Heimild: Jöfnunarsjóður sveitarfélaga

Áætluð breyting á framlögum Jöfnunarsjóðs

Samkvæmt áætlun Jöfnunarsjóðs sveitarfélaga sem gerð er á grundvelli ársreikninga sveitarfélaganna fyrir árið 2023 myndu útgjaldajöfnunarframlög hækka um 10,8 m.kr. á ári við sameiningu. Tekjujöfnunarframlag sameinaðs sveitarfélags væri um 236 þ.kr. lægra en tekjujöfnunarframlag Húnaþings vestra. Dalabyggð fær ekki tekjujöfnunarframlag.

Sameinað sveitarfélag hefði því fengið 10,6 m.kr. hærri framlög úr Jöfnunarsjóði en sveitarfélögin tvö miðað við forsendur ársins 2024.

Sveitarfélag	Tekjujöfnun	Útgjaldajöfnun	Samtals
Dalabyggð	0	168.783.655	168.783.655
Húnaþing vestra	6.236.177	304.599.768	310.835.945
Samtals	6.236.177	473.383.423	479.619.600
Sameinað sveitarfélag	6.000.211	484.182.850	490.183.062
Mismunur	-235.966	10.799.427	10.563.462

Heimild: Jöfnunarsjóður sveitarfélaga. Áætlun miðast við forsendur ársins 2023.

Áhrif breytinga á jöfnunarkerfi skv. frumvarpi

Á Alþingi hefur verið lagt fram frumvarp til laga um Jöfnunarsjóð sveitarfélaga sem meðal annars kveður á um ný viðmið við úthlutun framlaga sjóðsins til sveitarfélaga.

Samkvæmt yfirliti sem fylgir frumvarpinu, sem nýlega var til umsagnar í samráðsgátt stjórnvalda, myndu framlög til sveitarfélaganna lækka um 50,5 m.kr. árlega miðað við forsendur ársins 2024.

Samkvæmt áætlun Jöfnunarsjóði fengi sameinað sveitarfélag um 22 m.kr. hærri framlög en sveitarfélögin fengju hvort í sínu lagi í nýju úthlutunarkerfi.

Miðað við gildandi reglur næmi hækkunin um 10 m.kr. árlega skv. eldri áætlun*.

Breytingar á framlögum samkvæmt frumvarpi til laga um Jöfnunarsjóð			
Sveitarfélag	Nýtt úthlutunarlíkan	Núverandi regluverk	Fjárhagsleg áhrif
Dalabyggð	221.983 þ.kr.	233.583 þ.kr.	-11.600 þ.kr.
Húnaþing vestra	355.573 þ.kr.	394.477 þ.kr.	-38.903 þ.kr.
Samtals	577.556 þ.kr.	628.060 þ.kr.	-50.503 þ.kr.
Sameinað sveitarfélag	599.710 þ.kr.	*	
Mismunur	22.153 þ.kr.		

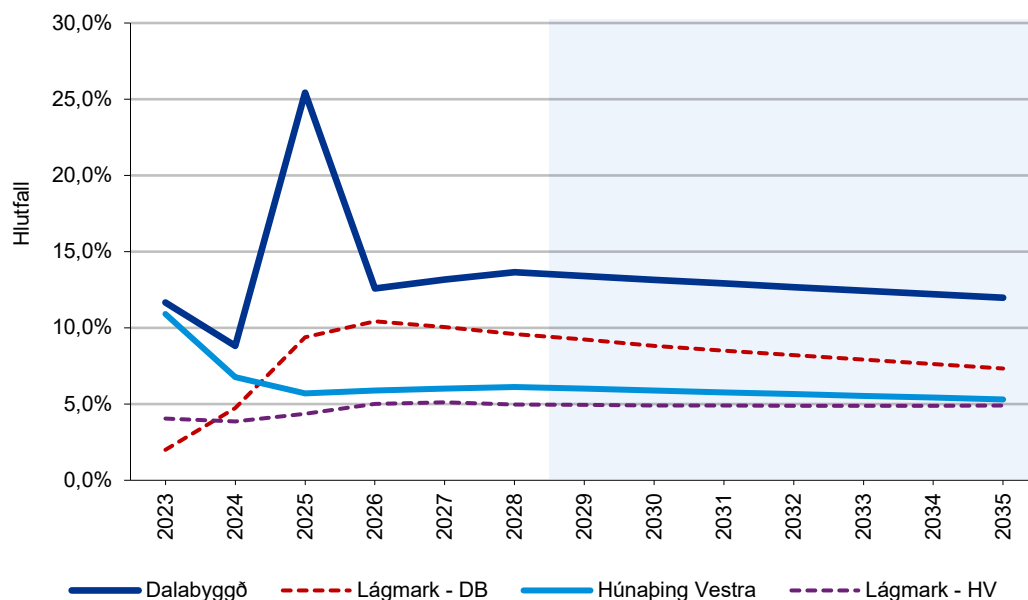
*Upplýsingar um framlög til sameinaðs sveitarfélags miðað við sömu forsendur liggja ekki fyrir.

Framlegðarhlutfall

Framlegðarhlutfall beggja sveitarfélaga er yfir lágmarki (>10% af skuldaviðmiði) og hið sama á við um sameinað sveitarfélag. Að meðaltali er svigrúm Dalabyggðar um 70 m.kr. og Húnaþings Vestra um 27 m.kr., samanborið við um 170 m.kr. svigrúm sameinaðs sveitarfélags.

Dalabyggð og Húnaþing Vestra

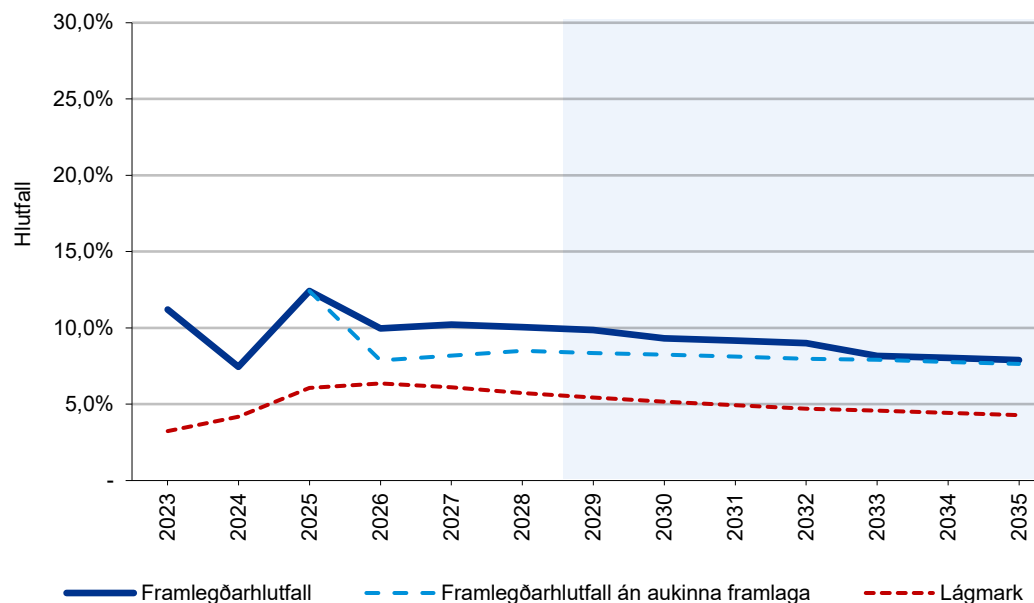
Framlegðarhlutfall

1% af heildartekjum samsvarar: Dalabyggð = ~15 m.kr. / Húnaþing Vestra = ~27 m.kr. / Sameinað = ~42 m.kr.

Sameinað sveitarfélag

Framlegðarhlutfall

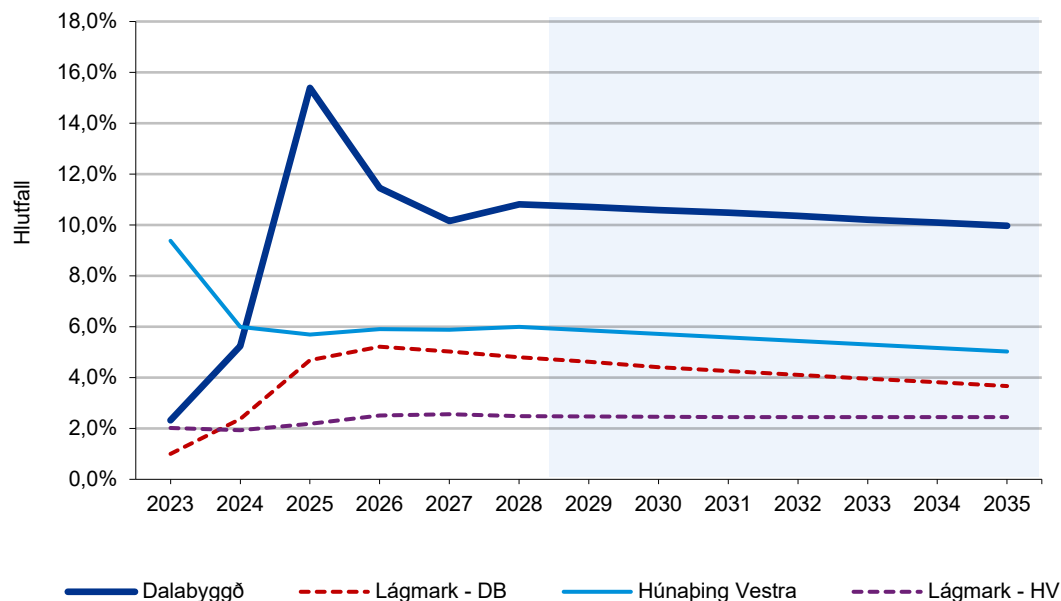

Veltufé frá rekstri / heildartekjum

Veltufé frá rekstri/heildartekjum er yfir lágmarki í báðum sveitarfálögum (>5% af skuldaviðmiði) og hið sama á við um sameinað sveitarfélag. Að meðaltali er svigrúm sveitarfélaganna ~88 m.kr. samanborið við ~245 m.kr. svigrúm sameinaðs sveitarfélags.

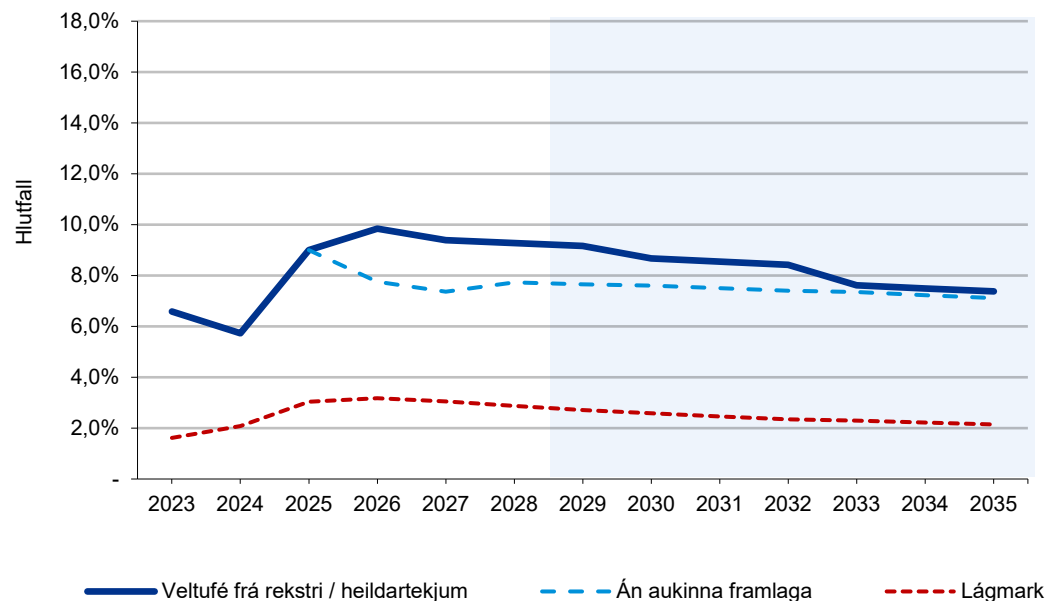
Dalabyggð og Húnaþing Vestra

Veltufé frá rekstri

Sameinað sveitarfélag

Veltufé frá rekstri

1% af heildartekjum samsvarar: Dalabyggð = ~15 m.kr. / Húnaþing Vestra = ~27 m.kr. / Sameinað = ~42 m.kr.

